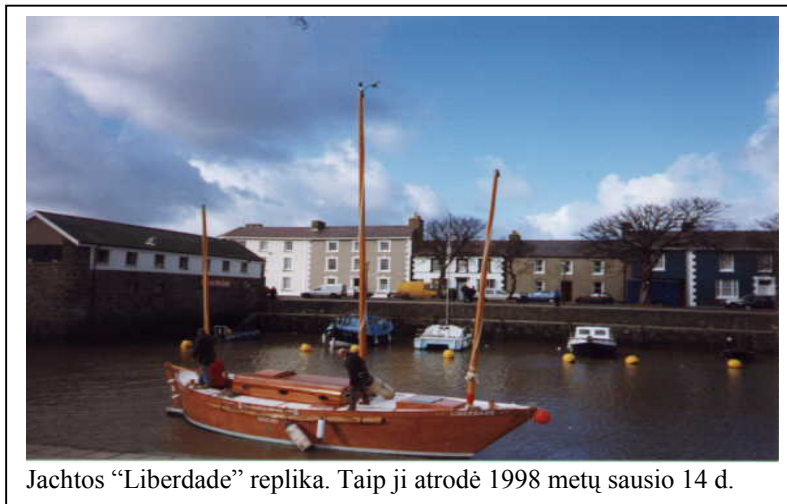

Džoša Slokumas ir jo kelionės (1844 - 1909)

Pirmas vienietininkas buriuotojas, apiplaukęs pasaulį

- 1844 vasario 20 d. gimė Džošua Slokumas (angl. *Joshua Slocum*). Tai įvyko Anapolio apygardoje, Naujojoje Škotijoje, JAV. Jo motina ir tėvas buvo kilę iš jūreivių giminių, kurie jei neplaukiodavo, tai statydavo laivus.
- Pabėgo iš namų būdamas 14 metų ir įsidarbino virėju žvejybinėje škunoje. Tačiau greitai grįžo namo, nes įgula sukėlė maištą, paragavę Slokumo paruoštų savo kūrybos pavyzdžių, taip ir neleidę jam atskleisti savo kulinarinių gabumų.
- 1860 metais, būdamas 16 metų, paliko namus po motinos mirties. Plaukiojo prekybiniuose burlaiviuose tarp JAV ir Europos.
- 1869 pradėjo vadovauti pirmai savo įgulai ir išplaukė 16-ai metų į Kiniją, Australiją, Japoniją.
- 1871 sausio 31 d. Sidnėjuje (Australija) vedė amerikietę Virginiją Albertiną Volker (angl. *Virginia Albertina Walker*).
- 1874-ais metais anglų architektui iš Sabik Ilankos Filipinuose (angl. *Subic Bay*) pastatė garlaivį, varomą gale esančio vandens rato (angl. *steamer*).
- 1882-ais metais įsigijo burinio laivo “Šiaurinė Šviesa” (angl. *“Northern Light”*) akcijų ir vadovavo šiam laivui. Tais laikais šis laivas buvo laikomas geriausiu plaukiojančiu amerikiečių laivu.
- 1884 metais pardavė “Šiaurinę Šviesą” ir įsigijo barką “Akvidnek” (angl. *“Aquidneck”*).
- 1884 liepos 25 d. mirė Džoša žmona Virginija. Ji palaidota Buenos Aires.
- 1886 metais vedė Henrietą M.Eliot, arba Hetę (angl. *Henrietta M. Elliott*).
- 1887 prarado “Akvidneką” smėlio sekluose prie Brazilijos krantų (taip rašoma Džoša Slokumo tarptautinės draugijos istorijoje (<http://joshuaslocumsocietyintl.org/index.htm>), nors pats Slokumas knygoje “Vienas aplink pasaulį” teigia,

Jachtos “Liberdade” replika. Taip ji atrodė 1998 metų sausio 14 d.

- aplink pasaulį” teigia, kad su šiuo laivu būriavo apie 20 metų).
- Iš Brazilijos grįžo pasistatytu laivu “*Liberdade*” (miesto pavadinimas Brazilijoje). Tai 35 pėdų ilgio (10.5 m) burine kanoja, pastatyta Paranagos mieste (angl. *Paranagua*) po išsimetimo į krantą

(štrandavimo) su “Akvidneku”. Slokumas parburiavo kartu su žmona Hete bei savo vyriausiu ir jauniausiu sūnumis į Niujorką, t.y. 5’000 jūrinių mylių atstumą, arba 9’260 km. Kilęs iš jūreivių šeimos, Slokumas rašė, kad jo tėvas priklausė tai rūšiai žmonių, kurie sugrižtų po laivo katastrofos iš negyvenamos salos, jei tik turėtų kišenėje sulankstomą peiliuką ir rastų tinkamą rastą. Be abejo, draugų turėti irgi būtina. Su jais, pasak Slokumo, galima apiplaukti visą pasaulį.

- 1890 metais savo lėšomis išleido knygą apie kelionę su “*Liberdade*” (“*Voyage of the Liberdade*”).
- 1892 metais Slokumo draugas kapitonas Ebin Pirsas (angl. *Eben Pierce*) pasiūlė jam laivą, kuris "norėtų truputį remonto". Slokumas nuvyko į Fairhaven-ą ir rado septynis metus pūvantį krante austrių gaudymo šliupą, ištemptą toli į krantą, kad jo nenuplautų bangos. Burlaivis vadinosi “*Spray*” (“Purslas”). Jį reikėjo pilnai išardyti, pagaminti naujas detales ir vėl surinkti. Vienintelė paguoda buvo tame, kad jachta stovėjo šventintoje žemėje, kurioje ilsėjosi likučiai gerbiamo Džono Kuko - vieno iš pirmųjų Amerikos kolonistų. Nuo “*Spray*” denio buvo galima rašyti vyšnius, augusias aplink nedidelį kapelį.
- 1894 Slokumas savo lėšomis atspausdina kelionės aprašymą “*Voyage of the Destroyer from New York to Brazil*”.
- 1895 balandžio 24 dieną, būdamas 51-rių metų, Slokumas išvyksta iš Bostono uosto į savo kelionę aplink pasaulį su jachta “*Spray*”, kurios ilgis 37 pėdos (11.2 metro). Tai gafelinis šliupas su bušpritu. Kelionės metu pietų Amerikoje Slokumas perdarė savo laivo takelą ir rangautą – pridėjo bušpritą nuo laivo transo, pastatė bizanstiebi, ant kurio buvo galima iškelti džonkos tipo mažą bizanį, 3 pėdom sutrumpino groto giką, 7 pėdom pažemino stiebą ir pavertė laivą iš šliupo į jolą.

- 1898 birželio 27 d. Slokumas grįžo į Niuportą apiplaukęs pasaulį iš rytų į vakarus ir sukoręs virš 46’000 jūrmylių. Šis istorinis pasiekimas pavertė Slokumą keliautoju su mažaisiais laivais, navigatorių ir nuotykių ieškotojų šventuoju globėju visame pasaulyje.
- 1900 metais buvo išleista knyga “Vienas aplink pasaulį (angl. “*Sailing Alone Around The World*”), kurią išleido “*Century*” kompanija. Knyga tapo bestseleriu ir yra išversta

į daugelį kalbų. Joje lengvai ironiškame stiliuje aprašomas Slokumo galynėjimasis su štiliais ir audromis, seklumomis ir piratais, vienatve ir haliucinacijomis.

- 1902 metais Slokumas įsigyja pirmą savo namą – fermą saloje *Martha's Vineyard*, Masčiūsetse.
- 1905 – 1906 metais Slokumas žiemos metu plaukdavo į tropikus, o namo grįždavo vasarą.
- 1909 m. lapkričio 14 dieną, būdamas 65 metų amžiaus, Slokumas išplaukė į tropikus ir nuo to laiko apie jį daugiau nebuvo nieko girdėti. Manoma, kad jis galėjo susidurti su kitu laivu tamsiu paros metu, arba jį pasiglemžė Bermudų trikampio anomalijos.

Slokumo jachta “Spray”

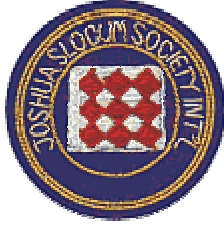

Ilgis – 36'9", arba 11.2 m.
 Plotis – 14'2", arba 4.32 m.
 Gramzda - 4'2", arba 1.45 m.
 Tonažas netto – 9 tonos.
 Tonažas brutto - 12.75 tonos.
 Kajučių aukštis virš denio – 0.9 m.
 Priekinė kajutė - 6' * 6', arba 1.83 * 1.83 m.
 Pagrindinė kajutė - 10' * 12', arba 3.05 * 3.65 m.
 Falšborto aukštis - 14", arba 0.36 m.
 Falšborto stovai iš baltojo ažuolo.
 Falšborto klojinys - floridos pušis.
 Florido pušies denio lentų storis - 1.5" ir 3", arba 3.81 ir 7.62 cm.
 Geltonos pušies bimsai - 6" * 6", arba 15.24 * 15.24 cm kas 91.44 cm.
 Pušinių lentų storis bortams - 1.5", arba 3.82 cm.
 Bortų klojinys - sudurtinis (karavelinis), suveržtas metaliniais varžtais.
 Bortų klojinys užkamšytas medvilne.
 Kilis, španhautai, forštevenis - lygumų ažuolas.
 Medžiagoms išleista 553.62 JAV doleriai ir 13 mėnesių darbo.

Jachtos korpusas buvo tipiškas savo klasės laivams: plokčia povandeninė užpakalinė dalis, nedidelė grimzlė. Jachtos apranga – šliupas, tačiau Pietų Amerikoje Slokumas sutrumpino bušpritą ir groto giką, įtaisė laivagalyje nedidelį bizanstiebį pakeitęs savo laivo įrangą iš šliupo į jolą. Šturvalas - laivagalyje. Slokumas jo padėtį fiksuodavo dviem atotampom, kabindamas jas ant viršutinių šturvalo stipinų. Priešais šturvalą buvo kompasas. Į galinę kajutę buvo galima patekti trapo pagalba, kuris buvo įtaisytas kairiame borte. Galinėje kajutėje Slokumas miegodavo. Priekinės kajutės trapas buvo įtaisytas laivo išilginėje ašyje. Priekinėje kajutėje buvo gaminamas maistas. Tarp dviejų kajučių buvo prinaituotas tuzikas (laivo valtelė), kurį Slokumas pasigamino iš supuvusios valtys priekinės dalies, nes visą valtį būtų sunku iškelti. O toks sutrumpintas variantas tiko ir valtys pareigoms, ir drabužių skalbimo bliūdvi, ir voniai. Bent jau skalbėja iš Brazilijos rimtu veidu palaikė šią valtį nauju išradimu ir su malonumu joje skalbė skalbinius.

Sprendžiant iš Slokumo kelionės aprašymo, jachta buvo gerai išbalansuota ir galėjo dienų dienomis plaukti neliečiant vairo. 23 dienas plaukiant nuo salos Tersis (angl.) iki Kokosinių salų Džoša stovėjo prie vairo tik vieną valandą.

Tarptautinė Džoša Slokumo draugija

Tarptautinė Džoša Slokumo draugija (angl. “*The Joshua Slocum Society International*” <http://joshuaslocumsocietyintl.org/about.htm>) buvo įkurta 1955 metais. Ją įkūrė buriavimo

entuziastas Ričardas Gordonas Makloskis (angl. *Richard Gordon McClosky*). Komodoras Tedas Džonas (angl. *Ted Jones*), Vice Komodoras Donas Slokumas (angl. *Donn C.Slocum*). Draugija jungia buriuotojus, vienutininkus, ilgų distancijų navigatorius, laivų statytojus, istorikus ir “supamųjų kėdžių buriuotojus”. Jos tikslas – palaikyti ilgas distancijas plaukiančius mažuosius laivus, registruoti vienutininkus, apiplaukusius pasaulį, garsinant ženklusis žygius ir heroizmo aktus jūroje, bei palaikyti gyvą jūrinę istoriją, o ypač palaikyti Džoša Slokumo atminimą. 1998 metų birželio mėnesyje Njuporte buvo suorganizuotas Slokumo grįžimo iš kelionės 100 metų jubiliejaus pažymėjimas.

Solo vienutininkai, apiplaukę pasaulį

Data		Vardas	Tautybė/Šalis	Laivas			Kryptis	Pataba
Nuo	Iki			Vardas	Medžiaga/Dydis	Takelažas		
1895	1898	Joshua Slocum	JAV/JAV	Spray	Medis 36'9" * 14'2"	Šliupas	Į vakarus per Magelano sąs.	Pirmasis vienutininkas pasaulyje.
1921	1925	Harry Pidgeon	JAV/JAV	Islander	Medis 34' * 10'9"	Jolas	Į vakarus per Panamą.	Pirmasis per Panamos kanalą.
1923	1929	Alain Gerbault	Prancūzas/Prancūzija	Firecrest	Medis 39' * 8'6"	Kuteris	Į vakarus per Panamą.	Pirmasis prancūzas.
1928	1932	Edward Miles	JAV/JAV	Sturdy/ Sturdy II	Medis 37' * 10/ 36'9" * 10'1"	Škuna	Į rytus per Panamą, Suecą.	Pirmasis į Rytus per abu kanalus.
1932	1937	Harry Pidgeon	JAV/JAV	Islander	Medis 34' * 10'9"	Jolas	Į vakarus per Panamą.	Pirmasis apiplaukęs du kartus.
1936	1938	Louis Bernicot	Prancūzas/Prancūzija	Anahita	Medis 41' * 11'9"	Kuteris	Į vakarus per Magelano sąs.	Pirmasis plaukęs Slokumo trasa.
1942	1943	Vito Dumas	Argentinetis/Argentina	Lehg II	Medis 33' * 11'	Kečas	Į rytus per Horną.	Pirmasis pro Horno ragą.
1948	1952	Al Peterson	JAV/JAV	Stronoway	Medis 33' * 11'	Kuteris	Į vakarus per Panamą, Suecą.	Pirmasis į vakarus per abu kanalus.
1950	1958	Marcel Bardiaux	Prancūzas/Prancūzija	Les Quatre Vents	Medis 30'8" * 8'10"	Šliupas	Į vakarus per Horną.	Pirmasis į vakarus pro Horno ragą.
1950	1956	Adrian Hayter	N.Zelandietis/Anglija	Sheila II	Medis 32' * 8'6"	Jolas	Į rytus per Suecą.	
1953	1957	Jean Gau	Prancūzas/JAV	Atom	Medis 30' * 9'10"	Kečas	Į vakarus per Panamą.	
1955	1959	John Guzzwell	Anglas/Anglija	Trekka	Medis 20'6" * 6'6"	Jolas	Į vakarus per Panamą.	Pirmasis anglas.
1956	1961	Joseph Havkins	Žydas/Izraelis	Lammerhak II	Medis 23' * 7'	Jolas	Į vakarus, kirto Izraelį ir Meksiką sausuma.	Pirmasis žydas. Pirmasis neplaukęs kanalais.
1957	1973	Edward Allcard	Anglas/Anglija	Sea Wanderer	Medis 26' * 11'	Kečas	Į vakarus per Horną.	
1962	1963	Adrian Hayter	N.Zelandietis/Anglija	Valkyr	Medis 25' * 7'2"	Šliupas	Į vakarus per Panamą.	Pirmasis apiplaukęs abiem kryptimis.
1962	1968	Jean Gau	Prancūzas/JAV	Atom	Medis 30' * 9'10"	Kečas	Į vakarus per Panamą.	
1964	1966	Pierre Auroiroux	Prancūzas/Prancūzija	Neo-Vent	Medis 27' * 7'6"	Šliupas	Į vakarus per Suecą, Panamą.	
1965	1970	Robin Lee Graham	JAV/JAV	Dove/Return of Dove	Plastikas 24' * 7'6"/33' * 9'	Šliupas	Į vakarus per Panamą.	Jauniausiasis vienutininkas. Pirmasis plastikinis laivas.
1965	1968	Rusty Weeb	Anglas/Anglija	Flyd	Medis 29'3" * 9'6"	Šliupas	Į vakarus per Panamą.	
1965	1969	Alfred Kallies	Vokietis/Vokietija	Pru	Medis 27' * 7'11"	Šliupas	Į vakarus per Panamą.	

1966	1968	Wilfried Erdman	Vokietis/Vokietija	Kathena	Medis 25' * 7'7"	Šliupas	Į vakarus per Panamą.	Pirmasis vokietis.
1966	1970	John Sowden	JAV/JAV	Tarmin	Medis 24'7 * 7'8"	Šliupas	Į vakarus per Panamą.	
1966	1967	Francis Chichester	Anglas/Anglija	Gypsy Moth IV	Medis 53'1" * 10'6"	Jolas	Į rytus per Horną.	Pirmasis atlikęs tik vieną sustojimą.
1966	1973	Wolf Hausner	Austras/Australija	Taboo	Fanera 32' * 15'	Šliupas - Katamaranas	Į vakarus per Panamą.	
1967	1969	Leonid Teliga	Lenkas/Lenkija	Opty	Medis 32'4" * 9'4"	Jolas	Į vakarus per Panamą.	Pirmasis lenkas.
1967	1969	Roger Plisson	Prancūzas/Prancūzija	Francois Virginie	Medis 24' * 7'	Šliupas	Į vakarus per Panamą.	
1967	1968	Alec Rose	Anglas/Anglija	Lively Lady	Medis 36' * 9'3"	Jolas	Į rytus per Horną.	
1968	1969	Robin Knox-Johnston	Anglas/Anglija	Suhali	Medis 32'5" * 11'1"	Kečas	Į rytus per Horną.	Pirmasis apiplaukęs be sustojimo.
1968	1969	Bernard Moitessier	Prancūzas/Prancūzija	Joshua	Metalas 39'6" * 12'	Kečas	Į rytus per Horną.	Pirmasis apiplaukęs be sustojimo.
1968	1969	Nigel Tetley	Anglas/Anglija	Victress	Fanera 40' * 22'	Kečas - Trimaranas	Į rytus per Horną.	Pirmasis su daugiakorpusiniu laivu.
1968	1971	Tom Blackwell	Anglas/Anglija	Islander	Medis 58'6" * 12'8"	Kečas	Į vakarus per Panamą.	Didžiausia jachta per Panamą.
1970	1971	Chay Blythe	Anglas/Anglija.	British Steel	Metalas 56' * 12'10"	Kečas	Į vakarus per Horną.	Pirmasis į vakarus.
1970	1973	Bill King	Airis/Anglija	Galway Blazer II	Fanera 42' * 10'5"	Schooner	Į vakarus per Panamą.	Pirmasis airis.
1971	1972	Jorgen Meyer	Vokietis/Vokietija	Paloma	Plastikas 34' * 10"	Šliupas	Į vakarus per Panamą.	Pirmasis greičiau nei per metus (347 dienas).
1971	1973	Goran Cederstrom	Švedas/Švedija	Tua Tua	Plastikas 27'4" * 8'3"	Šliupas	Į vakarus per Panamą.	Pirmasis švedas.
1971	1974	Hiroshi Aoki	Japonas/Japonija	Ahodori II	Fanera 20'9" * 6'8"	Jolas	Į rytus per Horną.	Mažiausia jachta.
1972	1973	Kris Baranowski	Lenkas/Lenkija	Polonez	Medis 45'3" * 12'5"	Kečas	Į rytus per Horną.	Hobartas-Hornas per 45 dienas.
1973	1974	Alain Colas	Prancūzas/Prancūzija	Manureva	Aliuminis 70' * 35'	Kečas - trimaranas	Į rytus per Horną.	Greičiausias daugiakorpusinis laivas.
1973	1974	Ambrogio Fogar	Italas/Italija	Surprise	Medis 38'8" * 9'3"	Šliupas	Į vakarus per Horną.	
1973	1974	Kenichi Horie	Japonas/Japonija	Mermaid III	Medis 28'10" * 9'3"	Šliupas	Į vakarus per Horną.	
1973	1974	Ryusuke Ushijima	Japonas/Japonija	Gingitsune	Medis 31' * 9'10"	Kečas	Į vytus per Horną.	
1962	1976	Edward Boden	JAV/JAV	KITTIWAKE	Medis 25.4' * 7.25'	Šliupas	Į vakarus per Panamą.	

							P.Afrika.	
1977	1978	Naomi James	N.Zelandietis/Anglija	Express Crusader	Plastikas 53' * 13'	Šliupas	Į rytus per Horną.	
1985	1986	Dodge D. Morgan	JAV/JAV	American Promise	Plastikas 60' * 16'5" * 9'5"	Šliupas Kuteris	Iš Bermudų į Bermudus per 5 piečiausius kyšulius.	Pirmasis amerikietis be sustojimo.
1984	1986	James Baldwin	JAV/JAV	Atom	Plastikas 28'6" * 8'3" * 4'3"	Šliupas	Į vakarus.	
1989	1997	Pat Henry	JAV/JAV	Southren Cross	31'	Šliupas Kuteris	Į vakarus.	
1996	1999	Karen Tper Hornądike	JAV/JAV	Amelia	31'	Šliupas	Į rytus ir į vakarus, per 5 piečiausius kyšulius.	Pirmoji moteris amerikietė - vienutininkė.
1999	2000	Kris Baranowski	Lenkas/Lenkija	Polonez	Medis 45'3" * 12'5"	Kečas	Į vakarus.	
1999	2002	Ron Llewellyn	Australas/Australija	SULA	Robert's 36'	Kuteris	Į vakarus.	
1999	2002	Patrick Kaines	JAV/JAV	Eagle Dancer	Plastikas 31' * 10'4" * 5'8"	Šliupas	Į vakarus.	
1999	2001	David B. Clark	JAV/JAV	Mollie Milar	Metalas 44'	Šliupas	Į vakarus.	Seniausiasis vienutininkas.
				Mickey	Plastikas 34'	Šliupas		

Paaiškinimai:

Jachtų ilgiai, pločiai ir gramzda nurodyti imperiniais mato vienetais - pėdomis ir coliais. Norint jachtų duomenis perskaičiuoti metriniais mato vienetais, reikia vadovautis sekančiom priklausomybėm:

- 1' pėda lygi 0.3048 metro ir sudaryta iš 12 colių.
- 1" colis lygus 2.54 cm.